

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete Élelmiszer Szabványosítási Program

Mintavételi és Vizsgálati Módszerek kódexbizottsági ülése

A Bizottság 11. ülését Budapestre hívták össze, 1979. július 2–6-ig, a Kertészeti Egyetem dísztermébe, hogy megvizsgálja:

- az Élelmiszer Kódex Főbizottság és a Végrehajtó Bizottság milyen határozatokat hozott e Bizottság feladatkörének módosításáról;
- a Bizottság hogyan teljesítette saját munkatervét, elsősorban a mintavételi tervek elfogadása ügyében;
- az általános- és termék kódex-bizottságok milyen módszer javaslatokkal és problémákkal fordultak a Bizottsághoz.

Az ülésen 75 szakértő vett részt 23 országból és 5 érdekelt nemzetközi szervezettől.

A Bizottság feladata lett:

- a kódex módszerek kritériumainak meghatározása;
- a minősítő és vizsgálati módszereket kidolgozó nemzetközi szervezetek együttműködésének elősegítése;
- általános referencia módszerek kijelölése;
- a kódex termék-bizottságok módszer javaslatainak jóváhagyása;
- útmutató e termékbizottságoknak a mintavételi tervek és minősítő módszerek kiválasztására;
- különleges mintavételi és vizsgálati problémák megtárgyalása.

A mintavételi albizottság jelentése alapján a Bizottság programot fogadott el, a kódex mintavételi és minősítő módszerek kiválasztási elveinek kidolgozására. Az országonként változó jogszabályok miatt a megoldás csak mintavételi és minősítő eljárás-sorozatok (ebben kiemelkedő gyakorlati jelentőségűek a mérsékelt valószínűségű mintavételi tervek) ajánlása lehet. Az Általános Alapelvek Kódex Bizottságának azonban meg kell határozni és a Kódex Szabványok kötelező elfogadási szabályai közé kell iktatni a minősítés ajánlott jellegű előírásait.

Elfogadták a vizsgálati módszerek kódex szempontú osztályozásának ismérveit. Megbízhatóságuk és alkalmazhatóságuk alapján I/egyedi, II/referencia, III/ajánlott és IV/kísérleti módszerek csoportjába sorolják az eljárásokat.

A Bizottság csak olyan módszerjavaslatot hagy jóvá, amit szabványos formában, statisztikus megbízhatósági jellemzőkkel együtt terjesztenek elé és az adatokat a nemzetközi egységes mértékrendszerben (SI) tüntetik fel.

A Bizottság jóváhagyott néhány gyorsfagyasztott zöldség; konzerv és szárított gyümölcs némely jellemzőjének vizsgálati eljárását. Ideiglenesen hagyták jóvá az ásványvizek és néhány növényolaj vizsgálati módszereit, de nem hagyták

jóvá a termékek zömének mintavételi előírásait. Elutasították a csökkentett zsírtartalmú margarinra, továbbá a húslevesekre és leveskoncentrátumokra javasolt vizsgálati módszereket.

Marha- és sertés vagdalthús (corned beef, luncheon meat), dobozsonka nitrit-, glutamát- és glukono-delta-lakton tartalmának meghatározására javasolt ISO módszereket (ISO 2918, ISO 4134, ISO DIS 4133) a Bizottság ideiglenesen jóváhagyta.

A Nemzetközi Szabványozási Szervezet (ISO) és a Hivatalos Elemző Vegyészek Társulata (AOAC) közös jelentése alapján a Bizottság leszögezte, hogy csak kalibrálási céllal kell egységesen használni a higany katalizátoros Kjeldahl módszert.

Az ülés végén a Bizottság egyetértően tudomásul vette Csehszlovákia felhívását az „ISO Guide 18” című, a vizsgálati szabványok tartalmi kellékeiről szóló ajánlás alkalmazására.

Kismarton Károly